

Цуцкірідзе Максим Сергійович,
заступник Голови Національної поліції –
начальник Головного слідчого управління,
доктор юридичних наук

Шановні колеги!

Вітаю вас із початком роботи Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми досудового розслідування та судового розгляду злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей, шляхи їх вирішення».

У складних умовах сьогодення для України, як і для більшості країн світу, украй актуально є проблематика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей.

Ставши членом Ради Європи 1995 року, наша країна взяла на себе низку зобов'язань у сфері реформування законодавства відповідно до норм і стандартів Європейського Союзу, зокрема Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (Ланцаротська конвенція), яку Верховна Рада України ратифікувала 2012 року.

Кримінальні провадження щодо неповнолітніх в Україні врегульовані тими самими правилами та ґрунтуються на тих самих принципах, що й провадження, які здійснюють стосовно дорослих. Однак деякі процедури та правила адаптують до потреб неповнолітніх. Прикладами такої адаптації є положення Кримінального процесуального кодексу України стосовно обов'язкової участі захисника в провадженнях щодо неповнолітнього підозрюваного/обвинуваченого, визначення спеціально вповноважених слідчих і суддів, обов'язок суду досліджувати й урахувати умови життя та виховання неповнолітнього під час визначення міри покарання, право суду за певних умов застосовувати примусові заходи виховного характеру замість покарання.

Відповідно до ст. 497 Кримінального процесуального кодексу України, якщо під час досудового розслідування прокурор дійде висновку про можливе виправлення неповнолітнього, якого обвинувачують у вчиненні кримінального проступку вперше, злочину невеликої тяжкості або необережного злочину середньої тяжкості без застосування кримінального покарання, а неповнолітній обвинувачений та його представник не заперечують, прокурор складає клопотання про застосування до неповнолітнього обвинуваченого примусових заходів виховного характеру й надсилає його до суду.

Особливості розслідування кримінальних правопорушень, учинених неповнолітніми, визначено в главі 38 «Кримінальне провадження щодо неповнолітніх» Кримінального процесуального кодексу України. Ці положення стосуються предмета доказування в діяннях, які вчиняють зазначені особи, допиту неповнолітнього підозрюваного, застосування до неповнолітніх запобіжних заходів,

передання неповнолітнього підозрюваного під нагляд, особливостей судового розгляду тощо.

Слід зауважити, що специфічним є здійснення досудового розслідування щодо неповнолітніх і під час розслідування кримінальних проступків, відповідно до Закону України від 22 листопада 2018 року № 2617-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень».

Сподіваюся, що спільними зусиллями урядовців, керівників зацікавлених правоохоронних відомств, науковців буде організовано системну роботу щодо освітнього, наукового та законодавчого забезпечення реалізації законодавства й удосконалення відповідної правозастосовної практики з протидії злочинам проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей.

Хочу висловити щире подяку всім учасникам Міжнародної науково-практичної конференції та сподіваюся, що наша спільна робота з вирішення окреслених питань буде плідною і корисною для діяльності органів досудового розслідування Національної поліції.

Бажаю всім учасникам заходу активного обміну думками й напрацюваннями!